

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre 6 kor — fil.	Félévre 9 kor — fil.
Negyedévre 3 kor — fil.	Negyedévre 4 kor 50 fil.

Feloldás szerkesztő és laptulaj. n.

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota földszint, az udvarban hátul.

Két éves katonáskodás.

Az ifjakat polgári pályájuktól, irodájuktól, műhelyeikből, a mezei munkából elszólítja a hadsereg, le kell vetni polgári ruháikat s be kell öltözniök az egyenruhába, le kell tenni kenyérkereső szerzéseiket s megtanulni a fegyverforgatást. Tömeges panasz hangzik el emiatt, hogy az ifjak tanulása, pályájukon való haladása félbeszakad e kényszerűség miatt, amit az általános védkötelezettség ró a haza polgáira. Három esztendő a katonáskodás elvesz minden fegyverfogható férfi életéből, az egyéves önkénteseket kivéve, akikből legföllebb két éves önkéntes lehet. A mellett az államra is nagy kár hárul, mert a katonáskodás nem produktív foglalkozás, abból az államnak haszna nincs, csak terhe van.

Mindezek az okok arra indították az államot vezető embereket, hogy a katonai szolgálat idejének leszállításával foglalkozzanak. Németországban már be is hozták a reformot, ott néhány esztendő óta bizonyos fegyver-

nemeknél már csak két esztendőig tart a szolgálat. Most aztán Bécsben is megindult a tanakodás: nem lehetne-e nálunk is behozni ezt az újítást?

Sajnos, hogy a reformról nálunk nem éppen kedvező hírek járnak. Ugy áll a dolog, hogy amit a nép a katonai szolgálatidő leszállításával nyerne a révén, ezt elvesztené a vámon. Lássuk csak, katonai körök vélekedése szerint attól függ, be lehet-e hozni a két éves szolgálatidőt, hogy elég-e ez az idő az ujoncok kiképzésére?

Azt mondják továbbá a legfőbb hadvezetők, hogy a két éves szolgálati idő esetén még az ujoncok számát is emelni kellene, még pedig a jelenlegi létszám egy harmadával. Ami azt jelenti, hogy amennyivel kevesebb terhet róna az államra a két éves katonáskodás, annyival szaporodnának terhei az ujoncok létszámának emelése által.

Vagyis, ha a reformot behozzák, a hadügyi költségek nem hogy apadnának, de még emelkedésük volna várható. Már most

vegyük tekintetbe, hogy a hadsereg vezető körei még a mostani három évi szolgálati idő mellett is szaporítani akarják az ujonczokat — mennyivel akarnák hát szaporítani akkor, ha a két éves szolgálati idő reformját behozzák?

Mondják, hogy e kérdést a hadügyi kormány már legközelebb a delegációk előtt is szóba hozza. A delegációknak nagy gondjuk legyen, hogy alaposan megfontolják, nehogy a nép terheinek könnyítése helyett esetleg súlyosabb terhet rakjanak az adózókra.

POLITIKAI HIREK.

A delegációk. Mint képviselői körökben beszéltek, a delegációkat minden valószínűség szerint május hó 18-ára fogják összehívni és hétfőn, 20-án lesz az ünnepélyes megnyitása. Minthogy a delegációk ezuttal Bécsben ülnek össze, a külügyminiszter legelsőbb a magyarok külügyi albizottsága előtt fogja kifejteni expozéját.

A hármas-szövetség szilárdasága. Diplomata körök értesülése szerint az olasz kormány azzal az indítvánnyal fordult a másik két szövetségeséhez, hogy tegyék közzé egész terjedelmében a hármas-szövetség szerződését. Ez a publikálás volna a

A kastély szépe.

— Elbeszélés. —
(Folytatás.)

A jó vacsora mellett közel tíz óráig elbeszélgettek. Bábolnai e közben gyakran kínálta Kardos Elemért pezsgővel, úgy gondolván, hogy csak szolgálatot tesz neki ezzel, mert amire készül, ahhoz csak a bátorságát fogja növelni.

Egészen másképen gondolkozott azonban Kardos Elemér, aki a legtöbbször szelíden mentette magát:

— Szükségem van a józanságomra.
— De ez bátorságot ad!
— Az úgy is megvan.

És mikor Elemér Bábolnaival beszélgetett, Irén soha, egy pillanatra sem vette le róla szeméit. Elnézte az ifju kipirult arcát, csudáta nyugalmát s bensőleg mindig annak az óhajnak érezte titkos hangját, vajha sikerrel állaná meg helyét a fegyverteremben is. Azok, akik Elemér előtt átlépték a terem küszöbét, mind izgatottak voltak, Elemér azonban most is higgadt, nyugodt, amikor már csak néhány perc választja el attól, hogy vállalkozásának megfeleljen.

Ez a néhány perc is eltelt. Elemér felállott, udvariasan meghajtott magát s így szólt:

— Kedves bácsi, az én óráim elérkezett. Amikor megköszönöm a pompás vacsorát, kedves bácsi szivességét, Irén kisasszony jóindulatát, egyuttal sietek annak az óhajomnak is kifejezést adni, vajha jó sorsom megengedné, hogy holnap itt, ezen a helyen s boldog örömmel újra üdvözölhessem öntek.

— Engedje az Isten és segítsen is vállalkozásomban, bátorságomban kedves fiam, — mondta Bábolnai.

Elemér Irénhez lépett, megfogta a reszkető szép leány kezét s pillanat alatt meggyőződött arról, hogy remeg érette. Most még biztosabb volt abban, hogy Irén szereti őt s ez a tudat csak növelte erejét és bátorságát.

— Legyen nyugodt édes Irén kisasszony! Ne aggódjék érettem! Bátran felelek meg a kívánságoknak. Isten velem! Mindig önre fogok gondolni!

— Én is önre! Áldja az Isten, — szólt Irén alig hallható hangon.

Elemér meghajtott magát.

— Megállj kedves fiam! Mi is elkisérünk — szól Bábolnai, — ugy-e Irén.
— Igen édes atyám!
— Köszönöm.

Mind a hárman együtt haladtak a sötét folyosón végig, a kastély épületének végén álló fegyverterem ajtajáig. Csak a felhők között bujkáló holdvilág gyöngye fénye hintett egy kis világosságot az utjuk elé.

A hosszú folyosó végén magas, szárnyas vasajtók előtt lámpással várakozott két szolgálta.

— Rendben van minden? — kérdezte Bábolnai.

— Minden, nagyságos uram!
— Világítsatok Elemérnek!

A két szolgálta feltartotta a lámpást. Az egyik belépett a fegyverterembe, a másik megvárta, míg Elemér is belépett s utána haladt.

Mielőtt Elemér átlépte volna a küszöböt, még egyszer mosolyogva köszöntötte Bábolnait és Irént, a ki nem állhatta meg, hogy még egyszer utána ne kiáltssa:

— Az Isten segítse önt!
Elemér és a szolgálak beléptek a fegy-

Csipkefüggönyök tisztítása Hrabéczy Antal kelmefestő és tisztító intézetében eszközölteik.
DEBRECZEN, Széchenyi-utca 42.

legaklatásabb czáfolata a hármasszövetség meglazulásáról szóló híreszteléseknek. Az említett lap szerint Németország azt felelte, hogy nincs ellenvetése a terv ellen. Ausztria-Magyarország még nem válaszolt.

A biborosok ünnepe.

Távirati tudósítás. —

Budapest, ápril 25.

Nagy jelentőségű és fényes ünnepély folyt ma le a budapesti királyi várakban: az első eset a magyar királyság történetében, hogy Magyarország széke fővárosában a fejedelm a biborosi méltóságra emelt főpapoknak a biborosi kalapot fejére tette. Rendkívüli voltát tetézi az a körülmény, hogy a két főpap a prágai hercegérsek és a krakkói hercegpüspök, akik ezen ritka ünnepélyen nyerték Ő felsége kezéből a bibort. Ez alkalommal a magyar székesfővárosba Bécsből, Prágából és Krakkóból számos előkelő pápi és világi vendégek sereglettek össze, akik a magyar főméltóságokkal együtt környesték az ország fejedelmét az ünnepélyes szertartáson.

A királyi várak tájéka már a kora délelőtti órákban valóságos zárandóklás célpontja volt, de a nagy tömeg csak a várkapun kívül gyönyörködhetett a fényes fogatok felvonulásában. Az első délelőtti órákban rövid időközökben két fogat hajtott a királyi vár udvarába, amelyeken a pápai kiküldöttek, gróf Zichy Gyula és titkára Don Nazareus Patrici, valamint gróf Caccia Donimioni és titkára Eon Giuliodoi Conti Giacobini ültek.

A fogat a nagykaputól balra állott meg, ahol Weckbecker udvari biztos várta a kirúni vendégeket és a templomba kalauzolta őket, ahol Loebenstein lovag udvari tanácsos, mint szertartási igazgató és Schnabel udvari főkaplán czeremoniarius fogadták őket. A pápai kiküldöttek kíséreléssel a főoltárhoz léptek s ott rövid imát mondtak.

Az oltár evangéliumi oldalán négy bársony vánkoston négy aranytálca volt. A két kiküldött egy-egy tálcára leteite az általuk hozott két birtumot, míg Loebenstein udvari tanácsos a vonatkozó pápai brevét a másik két tálcán helyezte el. A pápai kiküldöttek erre valamennyi tálcát letakartak egy vörös tafotából való lepellel, mire gróf Zichy Gyula és gróf Caccia

Donimioni elhagyták a templomot és szálláskon levő bibornokokért mentek, titkáraik pedig Don Nazareus Patrici és Don dei Bonti Giacobini Giulio, valamint Weckbecker udvari biztos a templomban a mellékoltárnál maradtak.

Nemsokára ezután megérkezett a templomba Schlauch Lőrincz nagyváradi biboros püspök, majd pedig Taliari nunczius is titkára msgr. Avorsa kíséretében, akik a szertartás végéig a templomban maradtak.

Röviddel tizenegy óra előtt a hat udvari diszkoci az új biborosokkal robotgott be a várudvarba. Gyönyörű látvány volt a biborosok fogatainak fölborulása. Elöl két lovasrendőr, mögöttük 2-2 kétfogatu udvari kocsi az illető biboros mellé rendelt nemesi gárdistával és egyházi kíséretével, míg a biboros maga a pápai kiküldöttel hatfogatu diszhintóban ült. A diszhintó mögött ismét lovasrendőrök következtek.

Miután a biborosok kocsija az őrség mellett elhaladt, az őrség tisztelgésre fegyverbe lépett.

Ezalatt a fehér teremben gyülekeztek a valóságos belső titkos tanácsosok, kamarások és asztalnokok; ott voltak: Széll Kálmán miniszterelnök a kormány tagjaival; Dr. Körber osztrák miniszterelnök, gróf Goluchovski közös külügyminiszter, gróf Coudenbove csehországi helytartók és gróf Piniński galicziai helytartók stb.

Ott voltak a két új bibornok több rokona is, kik közül érdekes látványt nyújtott az ősz báró Skrbensky Fülöp őrnagy, kamarás, báró Skrbensky Leó bibornoknak még életben lévő atyja; mellette volt fia, báró Skrbensky János lovas-százados. Jelen volt Puzyna lovag bibornok fivére, Puzyna Kniaz Román nagybirtokos is.

A felső négyszög lépcsőjénél báró Skrbensky Leó biborost Rosner udvari biztos fogadta és kíséretével együtt a szertartási terembe vezette, ahol gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy fogadta és a kiballgatási terembe kísérte, ahol mint gróf Abenspezg főkamarás helyettese: gróf Cziráky Béla udvarnagy fogadta. Innen gróf Msgr Gyula, valamint gróf Salinrei, nemkülönb az egyházi kíséret a templomba mentek, ahol helyüket elfoglalták.

Ugyanígy szertartás ismétlődött lovag Puzyna, krakkói hercegpüspök érkezése alkalmából, kinek kísérete szintén a kihallgatási teremből a templomba ment, míg a biboros a kihallgatási teremben maradt.

Ezalatt a fehér teremben az egész udvari kíséret, valamint Széll Kálmán miniszterelnök és a kabinet tagjai, a zászlós urak, nemkülönb gróf Goluchovski külügyminiszter és dr. Körber osztrák miniszterelnök, dr. Hartl osztrák kultuszminiszter és számos titkos tanácsos, kamarás és asztalnokok gyűlt egybe.

Pont tizenegy órakor Liechtenstein herceg első főudvarmester jelentkezett Ő felségénél, a ki a felső négyszög saroktermében időzött, mire elindult a Loebenstein udvari tanácsos által dr. Szegedy-Maszák Aladár udvari titkár segédlete mellett rendezett menet a templom felé.

Ebből 8 nemesi apród, majd az asztalnokok, utánuk a kamarások és a titkos tanácsosok következtek ritka nagy számban. Ezután az udvartartás haladt, mely mögött a két bibornok jött, a bibornokok után pedig Ő felsége a király fényes tábornagy egyenruhában. Két testőrség képezte sorfal között haladva, míg négy magyar testőr és az arciere testőrség négy tagja oldalt kísérte a menetet. Magán a lépcsőn egészen a templomig a magyar koronaőrség állott sorfalat.

Miután a király a templomba lépett, a m. kir. Opera kilenc zenészből álló zenekar ünnepi indulót fújt, a melynek hangjai mellett Ő Felsége a főoltár evangéliumi oldala előtt elhelyezett trónhoz ment; körülötte gróf Cziráky Béla, mint helyettes főkamarásmester, gróf Pálffy András és Windischgraetz József herceg gárdakapitányok és gróf Paar főhadsegéd foglaltak állást. A trónhoz érkeve, a király levéve kalapját gróf Cziráky Bélának nyújtotta, a ki azt gróf Andrassy Sándor szolgálattéző kamarásnak adta át. Míg Schlauch bibornok, Taliari nunczius és Liechtenstein herceg első főudvarmester a trónnal szemben az epistolaris oldalon foglaltak helyet, addig báró Skrbensky és lovag Puzyna bibornokok számára az evangéliumi oldalon voltak helyek főtartva. A templom ajtajától a hátsó padokig a darabont-testőrség és a lovas testőrezred állottak sorfalat, míg az arciere és a magyar testőrség sorfala az első padokig terjedt.

A templom kicsinynek és szűknek bizonyult a nagy és fényes társaság befogadására, a melynek hatásos keret gyanánt szolgált a nagy műizléssel restaurált templom belseje. A sok udvari diszöltöny, a csillogó katonai egyenruhák és a pompás pompásabb magyar diszruhák pompával ragyogó

verterembe, Bábolnai pedig visszaindult leányával a kastély felső épületében rendezett lakosztályba.

— Irén! — szólt h zszá Bábolnai, — mikor az ebédőbe visszatértek. — Te sápadt vagy, te remegsz. Félted talán Elemért? — Féltém!

— Te szereted Elemért?

Irén nem birt uralkodni magán, — könnyei kitértek s atyja vállára boult:

— Szeretem! Nagyon szeretem!

— És mégis a fegyverterembe engedted, hogy az a bolondos kísérteties mese őt is képzelődővé tegye, remegés fogja el s beteggé tegye? Hát miért engedted meg neki akkor, hogy átlépje a küszöböt?

— Őh apuskám édes, ne vádolj engem. A órs bűntetett meg most. Mikor felnőttem leány lettem s az első kérőm jelentkezett, úgy ve tem észre, hogy az tet szett neked. De én tele voltam aggodalommal. Tartottam attól, hogy neki igéred kezem. Olyan emberekhez menjek feleségül a kit nem szerettek, a kihez egy hajszál vonzalom sem eszöl? Nem! Nem! Soha! Tepelődni kezdtem. Mit tegyek, hogy téged

se bántsalak meg, a kérőtől is megszabaduljak, de azért mégse utasítom el. Akkor támadt az a gondolatom, hogy a fegyverteremről kísérteties mesét híreszteltek el s majd azzal a kívánsággal járulok a vőlegény elé, hogy töltsön ott egy éjszakát. Ha bátran megállja helyét, az övé lesz a kezem, hozzá megyek feleségül... Édes apuskám, igazán csak most csudálkozom rajta, hogy ez a tervem sikerült. Megszabadultam a vőlegényjelöltől. Tudtam azt, hogy képzelődés fogja el a teremben, majd remegés s ha csak egy kis zaj történik, az eszmélete is elhagyja... De ha nem sikerült volna tervem, másnap előttem áll s ígéretem beváltására szólít fel, hidd meg drága apuskám, én nem tudtam volna átölni azt a pillanatot, a szívem szakad volna meg.

— Te bizalmatlan voltál hozzám kedves gyermekem? Hát miért? Azt hitted talán, hogy hozzá erőltettelek volna olyanhoz, a kit nem szeretsz.

— Belátom, hogy oktalan aggodalom volt, de ez az aggodalom hatalmába kerített. Később, mikor tervem eredményesnek bizonyult s láttam, hogy a kísérteties mese elég ok arra, hogy azzal megszabaduljak a

vőlegényjelöltektől, alkalmaztam mindig, mert eddig mindig olyan férfi jelentkezett, akit nem tudtam volna szeretni. A feltétel kitűnően bevált, de most bosszút ütött rajtam.

— Ime, látod... Ezt te kerested.

— Ugy van, én!... Mikor végre olyan férfival ismerkedtem meg, aki lekötötte érdeklődésemet, akit megszerettem; csakugy be kellett engednem a fegyverterembe, mint az elődjeit. Mert mit szólott volna a világ, ha megtudja, hogy vele kivétel tettem? Ugy-e vádolt volna? Ugy-e a szememre veti, hogy csak azokat és csak azért küldtem a fegyverterembe, hogy szabaduljak tőlük? Ezt a vádat nem tudtam volna elviselni. Be engedtem Elemért is és most remegek érte. Ha baj éri apuskám, akkor vége a te leányodnak is.

— Látod! Látod! Egy könnyelmű lépés milyen következményeket teremt. De nyugodt. Ugy vettem észre, hogy légy Elemér nagyon bátran viselkedett s mi a legjobbat remélhetjük.

Irén felvetette a fejét:

— Igen! Igen!... Én bízom Elemérben. Isten megsegíti őt és boldogok leszünk.

(Folyt. köv.)

látványnyá egyesültek, a melynek hatását nagyban emelte a templom magas, festett ablakain beszűrődő napsugár.

Nemsokára megkezdődött a nagymise, a melyet dr. Kohl Medárd püspök celebrált nagyszámu segédlettel, a melyet többek között Kanter apát, Demény, Krizsán, Nemes és Bozóky udvari káplánok állottak. A mise végeztével a király, a ki a mise alatt térdepelt, karosszékekben foglalt helyet.

Ekkor dr. Schnabl gróf Zichy Gyula kíséretében a mellékoltárhoz lépett, a hol aranytálczán a Skrbensky bibornokra vonatkozó bréve feküdt. Gróf Zichy Gyula a tálczával ő Felsége trónjához közeledett, a hol háromszor meghajtva magát, a trón legalsóbb lépcsőfokán letérdelve, a brévet az arany tálczán ő Felségének nyújtotta át.

Ő Felsége a brévet kezével megérintve, hangosan ezt mondta: „Legatur!“ (Olvasassék föl!) mire gróf Zichy megint háromszor meghajtva magát, átadta a brévet Don Nazareno Patriczinek, ki az oltár mellé állva, fölbontotta a brévet és főnhangon felolvasta, majd átadta dr. Schnablnek, a kitől Loebstein udvari tanácsos vette át.

Ugyanez a szertartás ismétlődött dr. lovag Puzyna bibornok brévéjével.

Ennek végeztével dr. Schnabl, gróf Zichy Gyulával és gróf Caccia Dominionival újra a mellékoltárhoz ment, a hol két arany tálczán a biréumok voltak.

A két pápai küldött ezuttal egymás mellett a tálczákkal megint a trónhoz lépett és annak legalsó lépcsőfokán letérdelve átnyújtották ő Felségének a biréumokat, míg a két bibornok, a ki a pápai küldötteket követte, a trón legfelső fokán térdepelt le.

Erre ő Felsége a gróf Cziráky által neki átnyújtott kalapját föltette, míg a biréumot báró Skrbensky, a másikat pedig a krakkói herceg-püspök tette fejére.

A két bibornok erre felállva, a bibornoki jelvényeket megint levette, míg ő Felsége szintén kalapját levéve, felállott.

A Te Deum következett most melyet a királyi Operaház énekkarának 20 tagja remekül énekelt. Ezután báró Skrbensky Leó, mint ragban idősebb biboros biréumát ismét fölvette és a főltár lépcsőjéről áldást mondott.

Erre ő Felsége ugyanoly módon, mint jövet — elől a nemesi apródok, asztalok, kamarások és titkos tanácsosok, úgy, hogy megint a király volt a menet végén — visszatért a szertartási termekbe, a honnan a király maga a sarokterembe vonult vissza, míg az udvari kíséret és a vendégek távoztak. A ki a menetben ez alkalommal nem vett részt, ő Felsége távozása után a sekrestyében fölvette a bibornoki piros öltönyt, míg Schlauch birnok és a pápai nunczius haza hajtottak.

A biréum-föltétel szertartása majdnem egy teljes órát vett igénybe. A vendégek távozása után a két új biboros ünnepélyes kihallgatáson jelent meg ő felségénél.

A templomból kíséretükkel a szertartási termekbe vezettettek, ahol előbb Etiz udvari főbiztos, azután a következő teremben gróf Cziráky Béla fogadák őket. Az utóbbi ő felségének bejelentette a két bibornokot. ő felsége a sarokteremben fogadta a bibornokokat, akik a biréummal kezükben léptek a terembe.

Mindegyik bibornok bemutatva ő felségének a melléje rendelt pápai küldöttet, nemesi gárdistát és egyházi kíséretét, még pedig a prágai hercegek Hornsteiner preláust, Wünsch titkár és Pricha ceremoniáriust, a krakkói hercegek pedig Bandurski és Chothovszki kanonokot és Frelek titkárát.

A kihallgatás után valamennyi termen át egész a lépcső aljáig az arciére gárda, a magyar testőrség, a darabont-testőrség,

a lovas testőrség, végül a koronaőrség sorfala közt távoztak a bibornokok, akiknek tiszteletére távozásukkor az őrség ismét fegyverbe lépett.

Ma délelőtt az új bibornok tiszteletére 54 teritékü udvari díszbéd volt, melyre gróf Goluchovszky külügyminiszter, Széll és Körber miniszterelnökök, továbbá a cseh és galíciai helytartók, valamint a két új bibornok rokonai is hivatalosak voltak.

VIDÉK.

Fölfüggesztett szolgabíró. Miskolczi jelenté tudósítónk, hogy Vay Elemér báró főispán fölfüggesztette állásától Fejér Endre mezőcsáti főszolgabírót, akit többféle hivatali mulasztás terhel. A szolgabírói hivatal vezetésére Bottlik József megyei aljegyzőt rendelték ki.

A jött-ment. Béresnek szegődött mindszenti tanyás gazdához Farkas Vincze dorozsmai legény. Csinos, derék legény volt s így nem csoda, ha a gazda szép leánya, aki után ugyancsak jár a falu legénysége, szóba állott a legénnyel, sőt a kis-ajtóig is kikísérte, még a kezét is ott felelte a legény kezében. Az utca sarkáról lesték ezt a gyöngéd jelenetet Csücsüli Tari József meg Kormos István, akik széptevői voltak a leánynak s felfortyant bennök a virtus s amikor elment mellettük Farkas Vincze, Turi rámondult:

— Kihuzod ám a lutrit — gyütt-ment! s azzal úgy vágta fejbe egy husánggal Farkast, hogy az menten összerogyott.

A gróf asztalos műhelye.

20,000 korona ajándékba.

Nagy feltűnést keltett annak idején az erdélyi mágnásnak Lázár Jenő grófnak az a tette, hogy Medgyesfalván asztalos műhelyt állított, ahol, alkalmazottai között maga volt az elő munkás. Ezelőtt mintegy fél évvel üzletvezetőjévé fogadta D. Jenőt, egy gyergyói székely postamester fiát, a ki gimnázista korában megszökött az iskolából és sok hányódás után kitűnő asztalossá vált. A mult napokban azután, hogy a fővárosban rendezett iparkiallításról a tömredék butort és az eladottakért befolyt pénzt hazaszállíthassa, a gyöngékedő gróf közjegyzői okirattal üzlettársául nyilvánította üzletvezetőjét. Másnap a gróf rosszul lett és meghalt. Temetése után a család tagjain kívül tömredék vevő kereste fel a műhelyt, hogy megvegye a közel 20,000 koronát érő berendezést és butorokat. Mikor a közönség, család, vevők megjelentek, a család doyenje, báró Bors megkérdezte:

— Ki itten az üzletvezető?

D. Jenő előlépett s bemutatva magát.

— Milyen minőségben volt ön a grófnál alkalmazva? — kérde a báró.

A társulajdonos szó nélkül átnyújtja a friss közjegyzői okiratot, melybe a báró beletekint s azzal az egész családot hívja be az irodába.

Kis idő múlva megnyílik az ajtó s báró Bors hívja be az üzlettársat.

— Mondja csak kérem; ragaszkodik ön ehhez az okirathoz?

A gyergyói postamester fia ránéz a báróra s végig néz az előkelő társaságon, csupa grófnők és grófkisasszonyok s azzal csöndösen mondja:

— Nem ragaszkodom.

— Köszönöm önnek e kijelentését — mondja erre a báró s a fiatalember kezét melegen megszorítván, így folytatja; — azért, mert elhatároztuk, hogy ha ön méltó

az elhunyt gróf nemes jelleméhez, az egész üzlet tulajdonát önre ruházzuk. Válasza után a műhely mindenestől öné.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Nyomorékká taposott flu. A debreczeni törvényszéknél tegnap egy szegény nyomorék, jární sem tudó flu szerepelt, mint panaszos. Simon Gábornak hívják. Ezelőtt még néhány hónappal egészséges és munkaképes volt. Harangi Imre nevű szuhancz ismerősének tulajdoníthatja, hogy most két mankóra kell támaszkodnia. — Simon Gábor az apja két lovát vezette az országon, majd az egyik lóra felült és így találkozott Harangi Imrével, aki ráijesztett a lovakra — mire a lovak megvadtak. — Simon Gábor leesett és a lovak összetaposták, úgy, hogy nyomorék lett. Harangi Imrét gondatlanságból okozott súlyos testi sértés miatt felelősségre vont a törvényszék. A tegnapi tárgyaláson Dr. Szeőke István bíró elnökölt. A törvényszék Harangi Imrét egy havi fogházra ítélte.

§ Feystädter Flóra. (Fővárosi tudósítónktól.) A szép asszony, ki e nevén kívül a báró Splényiné nevet is viseli, válópörével éveken át adott dolgot a bíróságnak. Nemrég elválasztották a volt férjétől, báró Splényi Árpádtól, de a bíróság kimondotta, hogy Feystädter Flóra tovább is használhatja a báró nevét és címét, Ebbe azonban nem nyugodott bele a báró. Mondván, hogy elvált hitvese szégyent hoz rá. Folyamodott hát a törv.-székhez, hogy tiltsa el a név használatától a szép asszonyt, aki minden válogatás nélkül tart udvarlókat, egyszerre tizet is. Hogy a vádját bizonyítsa, meg is nevezett a báró tizenkilenc udvarlót s bizony van köztük minden rangbeli. Egy pinceszér közöttük az, akihez a szép szőke asszony a leghivebb. A törvényszék elrendelte a pikáns ügy tárgyalását és Dr. Andorffy bíró mára idézett meg a megnevezett tanuk közül kilencet. De a tanuk, ekikre hivatkozás történt, lovagias férfiak és nem jelentek meg a kényes vád bizonyítására, csak egyikök állt a bíróság elé, egy fővárosi színház szerelmes színésze. — És alighanem ez a leglovagiasabb tanu. Kijelentette ugyanis, hogy ő neki a báró néval viszonya nem volt s ha más a hír felőle, hát az — tévedés. Andorffy bíró újra megidézi az elmaradt tanukat s legalább egyelőre nyugton mondhatja még a szép „alperesnő“ magáról, hogy joggal használja a bárói címet.

Agyonlőtt földbirtokos.

— Saját tudósítónktól. —

Relytélyes gyilkossági eset foglalkoztatja a dunántúli csendőrséget. F. hó 23-án ugyanis meggyilkolták Hamza Miklós pilisi földbirtokost, mikor a szállásáról hazafelé indult. Az eset részletei a következők:

Hamza Miklós még vasárnap este kiment a szállására, hogy a vetési munkálathoz jelen legyen s csak kedden reggel 3 órakor indult haza kocsin. Alig haladtak el a szállástól 1000—1500 lépésnyire, mikor az út melletti árokba lövések dördültek el. Hamza Miklós, aki hátul ült a kocsiban, több lövéstől találva lebuokott az ülésről és meghalt. Bajó Mihály kocsis a lövés után leugrott a kocsiról és elmenekült.

A rablók aztán elvették a Hazánál talált 175 frtot s a lovakat utnak eresztették. A gazdátlan lovakat a tolnai országuton fogták el s a kocsisban megtalálták Hamza holttestét is. Mire a csendőrség az esetet megtudta és megjelent Hamza szállásán, a meggyilkolt lakását is felforgatva találták, ahonnan több értékes tárgy hiányzott.

A csendőrségnek az a gyanuja, hogy Hamzát a saját cselédsége gyilkolta meg. Megerősíti ezt a gyanut azon körülmény is, hogy Bajó Mihály kocsis a lövések után állítólag visszafutott a szállásra, de azért a cselédség közül senki sem ment a rablók üldözésére, sőt a szálláson elkövetett rablásról sem akarnak tudni semmit. A helyszínen megjelent vizsgálóbíró a cselédség között nyomozza a tetteseket s közülük eddig már többeket le is tartóztatott.

SZÍNHÁZ.

Műkedvelők a színházban. Ma este újból a műkedvelők tartanak előadást a Vereskereszt-egyesület javára a színházban, még pedig ugyanazzal a programmal, mint tegnap.

A párisi rongyszedő. Színházunk kiváló vendége: Szathmáry Árpád megtoldotta fellépteit még egygyel és holnap, szombaton a *Párisi rongyszedő* című színműben játsza el egyik legjobb szerepét.

Műkedvelő előadás. Iparos ifjakból alakult társaság Pünkösöd másodnapján a népkönyha javára műkedvelő előadással egybekötött mulatságot rendez a Margit-fürdő dísztermében. Színpadra kerül a „Sárga csikó” népszínmű. Iparos ifjaink ezen vállalkozásuk sikerének elérésére a közönség b. pártfogásába ajánlják magukat.

Műkedvelők a színpadon.

A Kossuth-utcai muzsacsarnokban kedves előadás folyt le tegnap este. Debreczen intelligens társadalmából egy lelkes kis műkedvelő csoport lépett a világot, nekik azonban csak ideig-óráig tartó boldogságot jelentő deszkákra. De ez a boldogság fényével, virághalmazával örök időkre emlékezetes marad előttük.

A jótékonycél iránti lelkesedés vezette őket a közönség elé. Ebben a nemes tudatban tették ki magukat a kritikának, amely a humánus szél érdekében kifejtett jeles buzgóságért, csak a legőszintébb elismerés lehet.

A színházat nagy és distingvált közönség töltötte meg, amely kedves izgalom közepette várta a kárpit felgördülését. Azokat azonban, a kik a magasabb zenéért lelkesedni tudnak, ritkaságbamenő élvezettel lepte már ezt megelőzőleg is a katonazenekar, amely Tanhäuser ouverturját adta elő gyöngyörködtetőleg, precízen. Utána Berczik Árpád *A szelleműs hölgy* című vígjátékát láttuk. Három szereplő ügyes játéka szórakoztatta el a közönséget. *Rutter* Sarolta k. a., a ki a házias, egyszerű s férjét szeretettel körülrajongó kis asszonyka szerepében igen kedves volt; *Péchy* Paula k. a., a ki a szelleműs hölgyet játszotta meg bátorsággal, ügyesen, úgy, hogy, nyílt jelenésben is tapsot kapott s végül *Indre*

László ur, a ki elegáns megjelenése s a színpadon tanusított otthonosságával lepte meg a közönséget. Természetesen a tapsal éppen nem fukarkodott a hálás publikum.

A következő számot már művészi erő: *Kordin* Mariska urhölgy, az opera tagja töltötte be. Talán mondanunk is felesleges, hogy a hatás fenomenális volt. A művésznő kitűnő iskolája, csengő szép hangja, izléses előadása egyaránt meglepte és viharos tapsokra ragadta a közönséget. Utána dr. *Dóczy* Emil ur a *Csillinder* című magánjelenetet játszotta meg ügyesen és hatásosan.

A műkedvelő előadás fénypontja Szécsi és Makai gondolatokban gazdag, poétikus dramolettje: a *Kaland* volt. — *Benne* Hutiray Palika k. a. bájos megjelenésével, behízelgő kedvességével s azsal a diskkrét pajzánssággal, amelylyel a *Pierette* szerepét megjátsmotta, közvetlen hatást tett a közönségre, nagyon sok tapsot aratott, sőt a vasfüggöny ajtajában is meg kellett jelennie. *Bodnár* Géza ur jeles pártnerre volt. Biztonság a színen, helyes felfogás, gondos kidolgozása a szerepnek olyan értékesé tettek játékát, hogy színészek is becsületére vált volna. *Péchy* Tibor elegáns fellépése, sikerült maszkja s az az előkelő, szalonias könnyedség, mely játékán előmlött, joggal lepte meg a közönséget. Kedves jelenség volt *Dóczy* Ilona k. a., a gyöngyvirág dominó szerepében. Nagy ügyességet fejtett ki a néni szerepében *Kiss* Ida k. a. és a pinézér szerepében *Szabó* Elek ur.

A dramolett után *König* Margit k. a. aratott lelkes tapsokat a *Bokréta* című monolog sikerült előadásával, míg végül a szép műkedvelő előadást a *Hussonöt év múltán* os. hatásos tabló zárta be. Az előadásról meglelégedéssel és a szereplők dícséretével távozott a közönség.

UJDONSÁGOK.

* **Városi rendkívüli közgyűlés.** Debreczen város törvényhatósági bizottsága tegnap rendkívüli közgyűlésre gyűlt össze a városháza nagytanácstermébe. A közgyűlés minden nagyobb vihar nélkül, simán folyt le. Az első tárgy a nyilvános mulatságok, előadásoknak a színészegyesület javára való megadótatását célzó szabályrendelet jóváhagyása volt, amelyet a közgyűlés tudomásul vett. Utánna a légszeszgyár kibővítésére szükséges 125 ezer koronát szavazta meg a közgyűlés azon az alapon, ahogy azt a jog-és pénzügyi bizottság javatlatba hozta. Ezután az építési szabályrendelet módosítására került a sor, amelyet a következő szöveggel fogadott el a közgyűlés: Az építési engedély iránti kérelem folytán a városi tanács egy év alatt érdemlegesen dönt s vagy megadja az engedélyt, vagy megtagadás esetén a kisajátítási eljárást megindítani köteles. Ha a szabályozási terv és ezen szabályzat alapján engedélyezendő építkezésnél valamely telekből bizonyos rész elvágtatik vagy valamely telekhez bizonyos terület a kősterületből csatolatik: az elvá-

gott terület a város által megváltandó, illetve a csatolt területet a telektulajdonos megváltani köteles. — *Krasznay* Ferencz városi illetéknyilvántartónak állásáról való lemondását tárgyalta azután. *Krasznay* ideg-betegséget hozván fel okul, leköszön állásáról. Nyugdíjastatása iránt ez alkalommal nem terjeszt elő kérelmet. Néhányan szólaltak fel mindössze e tárgyban s miután a közgyűlés beigazolvá látta, hogy hivatali sikkasztás nem forog fenn s a felektől illeték fejében felvett 3460 korona 84 fillérenyi összeget *Krasznay* kifizette, — s így sem az állam, sem a magán felek nem károsodtak, a közgyűlés elfogadja *Krasznay* lemondását.

* **A nagyerdei cseresznye ünnepély.** A debreczeni jótékonyegylet, amely karöltve a nőipariskolai bizottsággal az általunk már említett cseresznye ünnepélyt rendez, tegnap kérvényt adott be a városi tanácshoz, amelyben az ünnepély napjára a nagyerdei park átengedését kéri. A nőegylet és nőipariskolai bizottság különben széleskörű mozgalmat indított, hogy az ünnepély fényét és sikerét előmozdítsa. Most vannak folyamatban a felkérések is, mert nagyon sok debreczeni leány szives közreműködésére lesz szükség, hogy a tervet, amely érdekes és felette vonzó programmal bír, megvalósíthassák.

* **A debreczeni kerékpáros egyesület** elnöksége bizton számított arra, hogy a nagyerdőn tervezett sporttér ügye rövidesen megoldást nyer s új pályáját ezen a területen rendezheti be. A sporttér ügye azonban válságba jutott s így a kerékpáros egyesületnek más pályatérrel kellett gondoskodnia. Az egyesület elnöksége tehát erre az évre ismét a Margit-fürdő jégpálya terét bérelte ki.

* **A fősorozás negyedik napja.** Tegnap a harmadik korosztálybeliek, tehát azok lettek előállítva, akiket gyengesség vagy egyéb fogyatkozás miatt már kétszer vetettek vissza. Előállított 125 hadköteles közül mintegy 120. S még ezek közül is 43 ifjút talált a sorozó bizottság alkalmasnak és pedig: *Fekete* János, *Varga* Sámuel (egy éves önk.), *Molnár* Ferencz, *Tokaji* Lajos, *Kovács* János II., *Ormós* Lajos, *Sipos* Gábor, *Kiss* István I. (póttart.), *Nyiri* János, *Schaff* József, *Bódi* József, *Szücs* István, *Grézer* Ferencz Antal (póttart.), *Gréf* Sándor (egy éves önk.), *Dóczy* Béla (egy éves önk.), *Veres* János, *Finta* Lajos, *Nagy* Lajos, *Nagy* Jenő, *Dalmi* Károly, *Budai* József, *Bartha* Ferencz, *Klein* Ignác, *Nagy* Ferencz, *Szombathy* István (póttart.), *Tasi* Ferencz, *Kovács* Ferencz II., *Tóth* Imre II., *Both* István, *Pettermann* György, *Széli* István (póttart.), *Mogyorósi* Gyula, *Bessenyei* István, *Szilágyi* György (pótt.), *Ferencz* József, *Kiss* Mihály, *Bakóczy* Gábor, *Tóth* József, *Szabó* Gyula (pótt.), *Vértesi* József, *Steiner* Béni. Ma délelőtt az elmaradtak és az idegenek állítása lesz, utána pedig lezárása és aláírása az ivatek és könyveknek.

* **A magyar ifjuság zászlaja.** A pünkösdi országos tornaversenynek első díja lesz az a selyemből készült zászló, melylyel azt az intézetet fogják megjutalmazni, a melyik az összes intézetek kétnapos együttes versenyéből mint győztes fog kikerülni. Az értékes himzésű zászlón rajta lesz a magyar ezimer és ez a Madáchból vett jelige: *Ember küzdj és bíva bízzál!* Öt évig lesz a zászló a nyert intézetnek tulajdona, amikor az új országos versenyen ismét díjul tüzik ki az akkor győző intézetnek.

* **Öngyilkos katona.** Tegnap este öngyilkossá lett egy honvédbaka: Varga Lajos, akinek a büntetéstől való félelem adta kezébe a fegyvert. Husvétkor még otthon mulatott Hadházon Varga Lajos. Végzete egy mulatságon összehozta régi haragosa Csibe Mihálylyal, akit összeszólalkozás után hasbaszurt. Varga Lajos ellen vizsgálatot indítottak a büntetéstől való félelem egészen kivetkőztette nyugalmából s mint a következmény bizonyítja, folyton az öngyilkosság gondolataival foglalkozott. Tegnap a puskaporos magazinhoz rendelték ki szolgálatra. Este, mikor már senki járt közel, megtöltötte fegyverét, maga ellen fordította s agyonlőtte magát. Az öngyilkos katonát Darvas százados intézkedésére a honvéd kórház halottas házába szállították.

* **Debreczen a vakokért.** Emlegettük, hogy a vakok gyámolítására felállított gyűjtő perselyek felbontása most van folyamatban. A perselyeket mind kiürítették s a város területén összesen 169 korona és 18 fillér gyűlt össze a vakok számára.

* **Birkózó leányok balesete.** Grimmel Mari és Szilas Éva cselédleányok tegnap reggel gazdájuk Varga-utcza lakásának udvarán a pincze ajtó közelében egymással tréfálkoztak. A birkózó leányok neki estek a pinczeajtónak, amelynek szárnyai széttáruultak és az egymásba kapaszkodó leányok a lépcsőkön lezuhantak. Grimmel Mari és Szilas Éva a fejükön sérültek meg, még pedig elég súlyosan, úgy hogy hosszabb ideig nem dolgozhatnak.

* **Halálozás.** Néhai polgár Szalontay István életének 58-ik évében, f. hó 24-én elhunyt. Temetése f. hó 26-án délután 3 órakor lesz Salétrom-utcza 14-ik számú háztól a ref. egyház szertartása szerint, az Ispotálytemplomban tartandó rövid ima után a Várad-utcza temetőbe. A temetést Dankó M. temetkezési intézete rendezi.

* **Elfogott tolvajleány.** — Szabó Julist, aki pár nappal ezelőtt Kiss Adolf kávést 360 korona értékű ékszer ellopásával megkárosította, a b.-ujfalui csendőrség tegnap elfogta és Debreczenben a büntető osztálynál átadta. Szabó Julis a lopás elkövetése után vonatra ült és szüleihez B.-Ujfaluba ment, ahol aztán a lopott ékszereken egy ottani aranyművesnél akart tudni. Éppen az értékes brilliant gyűrűt kínálta 6 forintért megvételre, mikor egy

csendőrség lépett az üzletbe. A csendőr előtt gyanusnak tűnt fel, hogy a leány olyan olcsóért akarja eladni a gyűrűt, faggatni kezdte s addig-addig, míg végre Szabó Julis bevallotta, hogy lopta. A csendőr azonnal letartóztatta és ide kísérte. Az aranyórát lánczsal és egy másik gyűrűt a leány B.-Ujfaluban egy félreeső helyen eldugta, ennek előkerítése végett Bardócz András rendőrbiztos egy rendőrrel tegnap B.-Ujfaluba ment. Szabó Julist egyelőre fogva tartják.

* **A katonajelölt szerencsétlensége.** László György kőműves legénynek már hónapok óta az volt a legfőbb kívánsága, hogy bevegyék katonának. Tegnapelőtt aztán nagy volt az öröme, — mikor kimondták rá a „Tauglich“-ot s megkapta a legények büszkeségét képező ujonczcedulát. Boldogan sietett munkában lévő kőműves társaihoz és kettőzött léptekkel igyekezett fel az állás tetejére. Mikor felért azzal köszöntötte munkás társait: „*Füük, itt az irás, katona lettem!*“ A másik pillanatban a szegény fiu megcsuszott és leesett az állásról. Persze mindjárt abba hagyták a munkát s pajtásukhoz siettek a legények, aki már nem birt a lábára állni. Hazavitték Nyil utcán lakó szülei lakására, ahol ápolás alá vették. A szegény fiu lábát törte s legfőbb kívánsága, hogy katona legyen, most már nem valósulhat meg.

* **Az erdélyi házi ipari kiállításról** tulajdonosaik néhány megvett tárgyát még mindig nem vitették el; nevezetesen egy nagyobb s egy kisebb négyyszögletű asztalt, két fogast, egy arczképkeretet, gyertyatartót, hamutartót, kötőt, milieut s két asztalfutót. A rendezőség lapunk útján kéri az illető urnőket és urakat, hogy ma estig sziveskedjenek gondoskodni a tárgyaknak elszállításáról. Néhány szép munka még eladó. A kiállítás csak ma lesz nyitva.

* **Eltűnt család.** Egy iparos család rejtélyes eltűnéséről beszélnek a városban, Ferber Samu ruhafestő tegnap éjjel Hatvan-utcza 9. sz. házból, lakásából családjával együtt eltűnt. Ferbernek a Hatvan-u. 9. sz. házban volt ruhafestő üzlete, de a mestersegehez szükséges anyagokat, sőt a rendes szükségletnél is többet, hitelbe vásárolt. A fizetési terminusa elérkezvén, nem egyenlített ki készpénzzel tartozását, hanem váltóval fedezte. Rövid idő alatt 8000 koronára szaporodott az adósság. E hó végén 5000 korona értékű váltója járt volna le. Ferbernek ezeket a váltókat ki kellett volna fizetni. Tudta, hogy kötelezettségének nem tud eleget tenni, tegnap éjjel családotól, feleségtől, két gyermeke, öreg szülei, nyomtalanul eltűntek a város területéről. A lakás teljesen üres volt, butort, mindent elszállítottak, anélkül, hogy bárki is észrevette volna. Mikor ezt megtudták, többen akadtak, akik elmentek az évek óta fennálló Hrabéczy-czéghez, mert alaptalanul az a hír terjedt el, hogy a Hrabéczy-czég a hozzá tisztításra átadott ruhákból nagyobb mennyiséget átadott a Ferber-czégnek. A Hrabéczy-czég azonban megnyugtatta a feleket, hogy bár forgalma nagy, az üzlet érdeke, jóhírneve sem engedi meg, hogy más, pláne megbízhatlan czéggel segítse feldolgoztatni munkái egy részét és sem Ferber, sem más ilyen czéggel soha összeköttetésben nem

állt. A Ferber-czég ellen különben — mint értesülünk — panaszt emelnek.

* **A játszótér veszedelme.** Több ízben említettük, hogy a középiskolák ifjusága részére sport térül a város a nagyerdei lövöldék mögött elterülő tisztást akarta átengedni. Terv, költségvetés, minden elkészült s mielőtt az átengedés megtörtént volna, még egy vegyes bizottság ment ki a helyszínére, hogy vizsgálatot tartson, mert meg kellett állapítani, vajjon a lövöldék mögött elterülő tisztáson nem fogja-e veszedelem fenyegetni a közönséget. A vizsgáló bizottság künn is járt a helyszínen, az eredmény azonban kedvezőtlen. A katonaság kiküldöttjei ugyanis kijelentették, hogy azon a helyen nem szavatolhatnak az élet biztonságért, mert a legnagyobb óvatosság mellett sincs kizárva, hogy egy-egy eltévedt golyó veszedelmet ne idézzen elő. A játszótér ügye tehát ezzel válságba jutott, hacsak más alkalmas területet nem találnak erre a célra.

* **Egy pohár sör 8 kr.** Most, mikor a sörárak emelkedésétől féltünk, bizonyára örömet fog kelteni a sörkedvelők között, hogy a Dréher sörcsarnokban poharanként 8 kr-ért szolgálják ki a Dréher-féle márcziusi sört a pompás villásreggeli és vacsora mellé.

TÁVI RAIKOK.

Tüntetés a német színészet ellen.

Pozsony, április 25. A pozsonyi jogászfuság ma nagy tüntetést rendezett a városi tanács ama határozata ellen, mely a két nyelvű színészet rendszerezését mondta ki. Azon városi atyák ablakait, kik a két nyelvű színészet mellett szavaztak, kövel és záptojással dobálták meg. A rendőrségnek erős munkájába került, míg a rendet helyreállította.

Nagy katasztrófa Frankfurtban.

Budapest, április 25. Majna-Frankfurtból roppant katasztrófa hírére táviratozzák, mely ma délután történt a közeli Grieskám községben. Van ott ugyanis egy hatalmas vegyészeti gyártelep mely állandóan a munkások százait foglalkoztatja. Ma délután egy negyed négy órakor, mikor javában folyt a munka a nagy ipartelep minden részében, a gyár három nagy kazánja iszonyu dőrejjel felrobbant, romba döntvén a gépházat és a szomszédos épületeket. Alig öt perczel a robbanás után már lángban állott az egész gyártelep. A munkások azonnal hozzáláltak a romok alá temetett társaik kimentéséhez s már eddig ötven halottat és száznegyven sebesültet huztak ki a romok közül, de valószínű, hogy e szám még növekedni fog. A mentés munkáját nagyon megnehezíti az a körülmény, hogy a pusztító lángokat nem tudják megfékezni.

Légberöpítette a családját.

Budapest, ápril 25. Szerencsről borzalmas eset híret táviratozzák. — Csátka Lajos ottani fodrásznak ugyanis pár hét előtt meghalt a felesége s a szegény ember, aki a nejét valósággal imádta, a szomorú eset óta buskomorságba esett. Tegnap aztán rettenetes tette határozta el magát. Bezárkózott a lakásába s miután előbb két kis gyermekét megfojtotta, dinamittal a levegőbe röpitette a házat saját magával együtt. A szerencsétlen embert darabokra tépte a robbanás ereje.

A román királyi pár üdülése.

Bukarest, április 25. Károly király és Erzsébet királyné ma kíséretükkel három hétre Abbáziába utaztak. A pályaudvaron megjelentek a miniszterek feleségeitől, a tábornokok és a főbb méltóságok. A király hosszasan beszélgetett Sturdza miniszterelnökkel. A hölgyek virágcsokrot adtak át a királynénak.

Munkásoknak ajándékozott gyár.

Budapest, április 25. Bernből távirják, hogy Zia Argani igen gazdag gyáros visszavonult az üzlettől és nagy gyárát a teljes felszereléssel és megfelelő üzemtökével munkásainak ajándékozta, akik azt kollektíve a saját számlájukra fogják tovább vezetni. Ez az első ilyen kísérlet Svájcban.

A román királyi pár Budapestén.

Budapest, április 25. Károly román király ma délután nejével együtt átutazóban Budapestre érkezett. A királyi pár másfél óra hosszáig időzött a keleti pályaudvaron, hol királyunk és Mária-Valéria fogadták őket.

Csehország közigazgatási kettéosztása.

Bécs, április 25. A kormány a Ferencz Ferdinánd nyilatkozata által el mérgeztetett német pártokat most azáltal akarja ismét magához édesgetni és ez által a parlamentet munkaképessé tenni, hogy Csehország adminisztratív különválasztását helyezi kilátásba. — Ugyanis Csehország német részei tisztán német közigazgatással külön tartománynyá egyesítenének és így vége vettetnék az örökös nemzetiségi harcoknak Csehországban.

Az angol kormány válsága.

London, április 25. Néhány reggeli lap azt az érdekes hírt közli, hogy az angol kormányválság közből van. — Chamberlain és több minisztársa közt elvi ellentétek merültek föl a köszönvám megállapításának kérdésében s ezen differenciában rejlik a lapok köz-

leménye szerint a miniszterek lemondásának oka. Hivatalosan nincs megerősítve ez a hír.

Intés Ferdinándnak.

Szófia, április 25. A maczedón-bizottság közlönye a „Riforma“ így ír: „A bolgárok egy napon a határra vittek egy lovagias és hős fejedelmet (Battenberg Sándort), mert ellentétbe helyezte magát a nép akaratával. Ez szolgáljon intő példának Ferdinánd fejedelemnek, aki se hő, se nem jótevője Bulgáriának, hanem látszólagos ruszcil, de tényleg osztrák-német politikájával romlásba viszi az országot.“

A félvilági hölgy szerencséje.

Budapest, április 25. Monte-Carlóból táviratozzák, hogy Liane de Pongy, Páris leghíresebb demimondaine-je, — trnnte-et-quarante-ban a monte-carlói játékbankban 510 000 frankot nyert. Ilyen nagy összeget a bank már évek óta nem vesztett egyszerre. Érdekes, hogy Liane de Pongy csak 1000 frankkal ment Monte-Carlóba és ezt az összeget egyszerre tette meg.

A búr háború.

Pretória, április 25. Hivatalos jelentések szerint a legutóbbi általános kimutatás óta az angolok elfogtak 355 búr és zsákmányul ejtettek 386 puskát, egy 12 fontos ágyut és 15.900 kis kaliberű töltényt. Az angolok részéről elesett egy ember és megsebesült öt ember.

Házassági tilalom.

London, április 25. Az alsóház tegnap második olvasásban 279 szavazattal 122 ellenében elfogadott egy törvényjavaslatot, a mely eltörli azt a törvényes rendelkezést, hogy özvegy férfinak nem szabad elvennie meghalt feleségének testvérét.

Kinai események.

London, április 25. Pekingből jelentik, hogy a nemzetközi csapatok tegnap megütköztek egy kínai rablócsapatral, kik ötven halott hátrahagyásával csakhamar megfutamodtak. Európai részről Browning angol őrnagy és hat katonája elesett.

Vérengző indiánok.

London, április 25. Rio de Janeiróból jelentik, hogy a Maranon melletti kapuczinus kolostort a napokban egy sok főből álló indián csapat megtámadta. A vérengző benszültek négy szerzetest, két apácát és mintegy száz növendéket kegyetlenül lemészároltak.

VEGYES.

Hosszu háború, kevés gyermek. A délafrikai háború érdekes statisztikai következményeiről elmélkedik egy tudós egy angol folyóiratban. Kimutatja, hogy a

háborúba induló katonák nagy része rendezni akarván helyzetét, megházasodott. A házasságok nagyon észrevehető módon gyarapodtak a háborút megelőző időben. De annál szomorubb a születési statisztika. Ez erősen megéri, hogy az apák ezrei Délafrikában harcolnak. A háború idején megcsappant a születések száma.

Asszonyok párbaja. Amerikában egyébről se beszélnek mostanában, mint Seighi és Danghson asszonyok esetéről, akik Newkirben pisztolypárbajt vívtak, husz lépés távolságról. Seighiné életveszélyes sebet kapott. A párbaj oka féltékenység volt Seighiné azt mondta, hogy Danghsonnénak a férjét akkor csábítja el, amikor akarja. Danghsonné erre hatalmas sértéssel felelt, mire Seighiné kihívatta. Pisztolypárbajban állapodtak meg s először ötven lépésről kezdtek lövöldözni, Seighiné leányának a jeladására. Három lövést váltottak eredménytelenül, azután 20 lépésnyire közeledtek egymáshoz. Ekkor Seighiné súlyos sebet kapott. Most nincs forróbb vágya, mint mentől hamarabb meggyógyulni, hogy mint ellenfél újra kihívassa. Ezzel az egy párbajjal nincs vége az ügynek, mert a férjek is párbajra készülnek, sőt a felek rokonai és jóbarátai is tiszogatják rozsdás pisztolyaikat és nemsokára nagy lövöldözés lesz Newkirben.

A koldus automobilja. Egy párisi koldusnak az a furcsa ötlete támadt, hogy automobilon keresse kenyerét. A koldus ugyanis béna, mindkét lábát egészen fent a forgónál levágták s eddig egy kerekken mozgó beteg-kocsiban koldulgatott, amelyet két bot segítségével hozott mozgásba. Látván azonban az utcákon fel-alá szaladgáló automobilonkat, elhatározta, hogy összekuporgatott pénzén ő is vesz egyet s azon folytatja a mesterséget. Járműve olyan, mint valami játékszer és az egész egy alacsony négy gummi-kereken nyugvó egyelőre kis gépezetből áll. A koldus most felhagyott eddigi keresetmódjával és teuf-teuf-jén küldöncszolgálatot teljesít.

Föllázadt munkások.

— Saját tudósítónktól. —

Véres munkáslázadás volt tegnapelőtt Gordisa község közelében, hol a Dráva szabályozási munkálatokat végző munkástelepek vannak elhelyezve. A munkások már régóta ellenszenvvel viseltetnek Bogosics Vladán munkafelügyelő iránt, a ki a végzett munkák fölmérésénél állítólag mindig megrövidítette őket azáltal, hogy kevesebbre vette föl a teljesített munkát.

A múlt szombaton is hasonló eljárást követett, a munkafelügyelő s e miatt a munkások nem is vették föl a fizetésüket, hanem a vállalkozóhoz mentek panaszzra. Kedden megjelent a vállalkozó is a helyszínen s miután a munkások pénzüket követelték, kijelentette, hogy csak annyit hajlandó kifizetni a mennyit a munkafelügyelő az ő fölmérései után kifizetendőnek talált. A munkások erre megrohanták a felügyelő irodáját, honnan a vállalkozóknak még ideje korán sikerült elmenekülni de Bogosics munkafelügyelőt megfogták, kivonszolták és az épület előtt ásókkal és lapátokkal agyonverték.

A megmenekült vállalkozó azonnal értesítette az esetről a csendőrséget és egy tiszt vezénylete alatt csakhamar 30 vonult ki a helyszínre, de mire csak megérkeztek, a főkolompások, kik a lázadást szították és Bogosics agyonverésében résztvettek, megszöktek a telepről.

A csendőrség eddig Dudics Mihály Rajeri Ferencz, Mak Ádám, Fecser Anta

Baksa József, Hurik Antal és Pupics Mihály kovosi lakosokat tartóztatta le. A főzinkosokat most mindenfelé keresi a csendőrség, de eddig nem sikerült rájuk akadni. A telepen ez idő szerint szünetel a munka s a megjelent főszolgabíró közbelépésére most új felméréseket eszközölnek.

CSARNOK.

Angyal és ördög.

(Folytatás.)

Hadák olyan meggyőzőleg érvelt Dérczi Béla előtt, hogy az vissza sem tért a nejéhez, hanem Hadákkal együtt sietett a bányász lakásához. Az uradalom igazgatója ott várakozott rájuk.

Mikor Dérczi Béla belépett, bemutatta magát s a bányász megtudta, hogy övé a kis Edith, csaknem összetett kezekkel könyörgött hozzá, hogy bocsásson meg.

— Isten látja lelkemet — mondá a bányász, — hogy én és a feleségem végtelen szeretettel vettük körül a kis Edithet. Az aranyos gyermek boldoggá tett bennünket. Nem a mi hibánk, hogy a gyermek eltűnt, hogy ellopták tőlünk. Mi gondossággal örködünk felette, sőt mindig arra kértük az Istent, hogy a gyermek a mi boldogságunk maradjon s felnevelhessük.

A bányász felesége csak könnyezett, de szólni nem tudott.

— Jó emberek, — válaszolta Dérczi Béla, — rátok nincs okom neheztelni, sőt hálával tartozom nektek, hogy addig is gondoztátok a kis lányomat. De legalább mondjátok meg, világosítsatok fel, hogy ki lehet a bűnös, ki vitte el a gyermekemet.

A bányász ezután részletesen elmondta, hogy került hozzájuk a kis Edith, miképen gondozták, nevelték és mennyire irigyelték tőlük. Később a feleségének hogy tünt fel Klopács nevű bányász viselkedése, mennyit gyanakodott rá. Ő azonban számba se vette, jelentőséget se tulajdonított neki. Hanem mikor három nappal ezelőtt éjjel eltűnt a kis Edith és a szomszédok említették, hogy Klopácsot késő éjjelig többször látták az ő ablakuk alatt ólálkodni, akkor minéjárt tisztán állott előtte, hogy a bűnös nem lehet más, mint Klopács.

— És mit tett ön?

— Első dolgom volt ezt az embert felkeresni.

— Beszélte vele?

— Nem beszélhettem. Azóta nem volt a bányában. Sokan azt mondták, hogy Kassára ment a gyerekekkel. Odamentünk utána. Hiába. Nem leltük. Most, hogy hazaérkeztünk, hallottam a vasutnál, hogy Klopács ma már munkába állott s a bányában dolgozik. Oda skartunk sietni a feleségemmel együtt s utközben találtuk Hadák barátomat. Tőle tudtuk meg, hogy itt vannak az Edith igazi szülői. Most már mindent tud uram. Tanácsoljon, hogy mit tegyünk.

— Nincs késlekedni való idő egy percz sem, a bányába kell mennünk, beszélünk kell avval az emberrel s ha őszinte vallomást nem tesz, a törvény szigorához folyamodunk.

— Ugy van! Ugy van! — mondta rá az uradalom igazgatója.

— Tessenek hát jönni! — szólt a bányász — vezetem önöket.

Hanák odahuzódott Dérczihez s jóleső örömmel sugta a fülébe:

— Ugy-e megmondtam, most már rátalálunk s az eredményvel megörvendeztetjük az ön angyali jó feleségét.

(Folyt. köv.)

A Bocskay-kertben

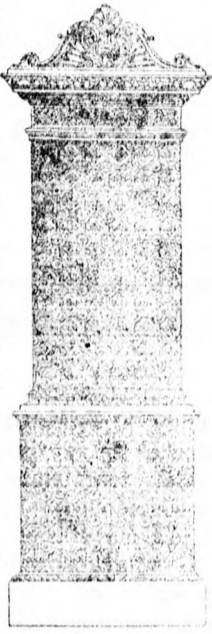
(3 perczre az állomástól) 3 éves újonnan telepített

3 katasztrális hold szőlő

elköltözés miatt igen jó feltételekkel, úgy, hogy alig kell hozzá pénz, bámulatos olesón, eladó. Értekezhetni: **Turai Farkas** irodájában

Biederman házban

egy kényelmes 3 szobából és mellékhelyiségekből álló emeleti lakás, továbbá irodának alkalmas két szobából álló emeleti helyiség azonnal kiadó.

Eperjesi cserép kályhák

elismert legjobb minőségben;

továbbá:

Fűzőedények, takarékkonyhák, — épület vasalások, gazdasági eszközök, tetőlemezek, mérlegek, revolverek és peronospora fecskendők

nagy választékban

a legjutányosabb árban

kaphatók:

Kovács Gyula vasüzletében

a „BIKA” szálloda mellett.

695 kg
1901

Hirdetmény.

A hajdú-sámsoni csendőrlaktanyán pótépitkezés szükségére állván elő: az ezen pótépitkezést felvállalni akarók felhivatnak, hogy zárt ajánlataikat **folyó évi május hó 12-ig** az előjárásához adják be.

A költségvetés és feltételek az előjárásnál a hivatalos órákban megtekinthetők.

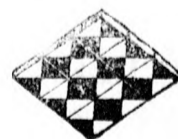
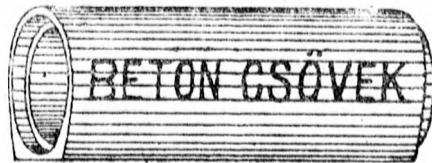
Kelt Hajdú-sámszonban 1901 ápr. hó 17-én.

Előjáróság.

Eladó.

Egy teljes bolt berendezés, mely nagy nyitott és üveg ajtós állványokból, kisebb nagyobb elárusító asztalokból, Wisse-féle nagy kasszából, cégétáblákból, vasredőnyvel ellátott kirakatokból áll. Bővebb felvilágosítást ad: **Dr. Berger Andor** ügyvéd, Széchenyi-utca 13.

MELOCCÓ PÉTER márvány-, mozaik lap-, csement műkő-, csementgyár-, betonépítkezési vállalat, DEBRECZEN, MARGIT-PÜRDŐ TELEP.

Elvállal: beton csatornázások, vízlecsapolási munkákat, hidak és zsilipek építését betonból, Istálló berendezések; jászlak, burkolatok comprímált portland-csement betonból.

Működés: lábhatatok, szökőkutak, vízmedencék, betonjárdák.

Márvány és csementlap, mozaik-, terazzó- és aszfalt munkák.

RABITZ és **MONIER** szerkezetű építkezések. „CONCRÉT” bordás vasbeton födém szerkezet, szabadalmazott téglafonat szerkezet és üvegezett csementfalak válaszfalak részére.

PORTLAND- és ROMÁN CEMENT

és egyéb építési anyagok raktára.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Az ujkertben két nyilas szőlőskert cserepes épülettel és jó vizű kuttal eladó. **Az újföldön** a szoboszlói uton 2-ik darab föld eladó. Értekezhetni: Rakovszky-u. 2. sz., Bihazi Istvánnal.

Német kisasszony ajánkozik társalgó órákra egy magányos urhölgyhez. Czim a kiadóhivatalban.

Kiadó az izr. hitközség Pásti-utcai hűsmérő csarnokában egy **mészárszék**. Értekezhetni a jegyzői irodában (Kápolnás-utca 1. szám).

Házikisasszonynak kerestetik egy leány vagy özvegy asszony. Czim a kiadóhivatalban.

Garçon lakás butorozva kiadó. Battyányi-utca 14 szám alatt.

Czimbalom remek szalon, üveg pe dállal, csengő hanggal nagyon olesón eladó. Piacz-utca 41. sz. a kapu alatt jobbra földszint.

Egy ház a Jókai utca 36. sz. alatt ondódi földdel együtt eladó.

Köscher házi koszt és kvártély Május 1-től kapható Hatvan-utca 24. szám alatt.

Rákóczi-utca 4. sz. alatt 3 szobát, előszobát és megfelelő mellékhelyiségeket tartalmazó utcai lakás Május 1-től kiadó.

Cyránó de Bergerac legújabb Crém torta kapható; **BORSY** cukrázdában. 1 darab 12 fillér. Egy egész 2 korona.

Egy emeleti utcai butorozatlan szoba kiadó Burgondia utca 4.

Köhögés ellen Pemetefü cukorka Boray cukrázdában kapható; egy doboz 20 fillér.

Blouzok legújabb divat szerint beszereshetők és megrendelhetők előnyös árakban **Márton Gyula** férfi és női divatüzletében Bika szálloda mellett.

Felvétetik egy ügyes 12-15 éves fiú irodába küldőnek. Czim a kiadóhivatalban.

Tea vaj legfinomabb 1 kg. 1 frt. 20 krajczár Gróf Desseffy Büd-Szent-Mihályi uradalmából. Kapható: Czeglédy és Polgárnál.

Fűszerüzlet berendezés teljes felszereléssel jutányos árban eladó. Hatvan-utca 74.

Egy ház ondódi földdel együtt eladó. Értekezhetni: Jókai-u. 36.

Keretes és pergetett csemege ákác méz legolcsóbban kapható: Czeglédy és Polgárnál.

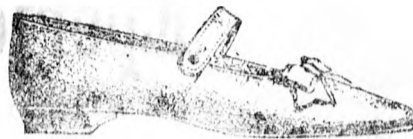
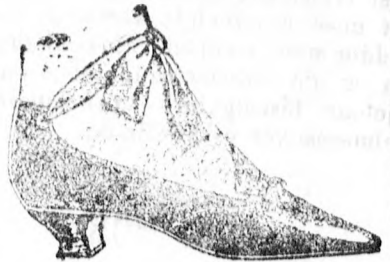
Olesón eladó czimbalom, kerékpár és butorok. Zápolya-utca 10.

Kovács műhely jól jövedelmező azonnal kiadó. Zápolya-utca 10.

Egy jó karban levő czimbalom féláron eladó Bethlen u. 16. sz.

CZIPÓ RAKTÁR

Battyányi-és Kossuth-u. sarok

Ajánlom a n. é. közönségnek dusan felszerelt **férfi, női és gyermekecipő** raktáram, ugy-szintén mérték utáni megrendelést bel- és külföldi anyagomból a legújabb divat szerint rövid és pontos idő alatt készítek a legegyszerűbbtől a legfinomabbig igen könnyű cipőket.

Számos megrendelést kérve, kiváló tisztelettel

Réti György.

Hölgyeim!

Tudomásom van, hogy a **Liliom arcz-crémemet** utánozzák és azt egy hasonló hangzású név alatt forgalomba akarják hozni. Eredeti gyártmányomnak, a „Liliom“ arcz-crémnek jó hírnevét megvédve, értesítem a n. é. hölgyközönséget, hogy eredetinek és valódinak csak azt tekintse, mely arcz-crémnek külső borítékján, valamint a bent lévő használati utasításán saját nevem: **S. Rochlitz Arthur** gyógyszerész eredeti készítménye.

Egyedüli raktár Debreczenben **Szent-Királyi Tivadar** illatszer raktárában.

Üzlethelyiség változtatás

miatt

értesítjük a n. é. közönséget, hogy

Május hó 3-án

üzletünket **Piacz- és Miklós-utca sarok** Czégély-házba helyezük át.

A raktáron levő **férfi-, női- és gyermek cipők, kalapok, nyakkendők, eső- és napernyők, blousok, gyermek ruhák** stb.

feltűnő olcsó áron.

Tisztelettel

SZEKELY JENŐ ÉS TÁRSA

Alapi Salamon Géza-féle

Szulini Korona-Forrás

legszénsavdusabb — nem műsavval telített — természetes ásványviz.

Kitűnő gyógyital

gyomor-, bél-, hólyag-, légeső- és gégehurut ellen.

Hazánk legjobb borvize

savanykás borral, vagy — főleg nők és gyermekek számára — gyümölcösszörppel felsőleges üdítő italt szolgáltat.

Kapható minden fűszer- és csemegeüzletben.

SZŐNYEGEK

függönyök, ágyterítők
legolcsóbban beszerezhetők

KISS LAJOS czégnél

Alföldi takarékpénztár épület.